

AGDER
fylkeskommune

Sandripheia og Stølsheia – 25/06444

Vennesla og Kristiansand kommune

Befaringsnotat ved Joakim Wintervoll 2025

Kommune	Vennesla og Kristiansand
Gårdsnavn	Sandripheia og Stølsheia
Gårdsnummer	M.fl.
Bruksnummer	M.fl.
Tiltakshaver	Solkraft Sør AS
Navn på sak	Ønske om befaring kulturminnevern - Solkraftverk Steinsheia, Lyngdal - Skipmannsheia, Iveland - Sandripheia, Vennesla - Stølsheia, Kristiansand
Type tiltak	Bakkemontert solkraftverk
Saksbehandler	Joakim Wintervoll
Befaring ved	Joakim Wintervoll
Dato for befaring	27.03.2025
Kjente kulturminner innenfor tiltaksområdet	
Automatisk fredete kulturminner: Ingen	Ikke fredete kulturminner: Ingen
Merknader: To befaringer slått sammen i et notat	

Innholdsfortegnelse

1	Bakgrunn og informasjon om befaringen	3
2	Observasjoner.....	4
3	Videre saksgang	5
4	Vedlegg.....	6
4.1	Kart over planområdet fra tiltakshaver.....	6
4.2	Arkeologiske tidsperioder	8

1 Bakgrunn og informasjon om befaringen

Agder fylkeskommune ble 18.01.2025 forespurt om å gjennomføre en befaring av fire områder i fire kommuner:

1. Steinsheia, Lyngdal
2. Skipmannsheia, Iveland
3. Sandripheia, Vennesla
4. Stølsheia, Kristiansand

Tiltakshaver er Solkraft Sør-AS og planlegger å anlegge solkraftverk på bakkenivå innenfor disse områdene. Solkraft Sør AS forespurte derfor om en forhåndsuttalelse angående kulturminner innenfor disse områdene.

Steinsheia i Lyngdal ble befart av arkeolog Ghattas Sayej 13.02.2025.

Potensialet for å finne kulturminner innfor Skipmannsheia i Iveland ble vurdert til å være for lavt og ble avskrevet uten behov for befaring.

Sandripheia befinner seg i Vennesla kommune, 10 km i luftlinje nordvest for Vennesla sentrum. Dette området hadde på forhånd et lavt til moderat potensiale for å finne ukjente kulturminner innenfor.

Stølsheia befinner seg i Kristiansand kommune, 11 km i luftlinje nordvest for Kristiansand sentrum. Dette området hadde på forhånd et moderat potensiale for å finne ukjente kulturminner innenfor.

Ingen av de befarte områdene hadde tidligere registeret kulturminner innenfor tiltaksområdet.

2 Observasjoner

Begge planområdene ble gått over av arkeolog Joakim Wintervoll den 27.03.2025. Det ble ikke observert kulturminner som kan klassifiseres som automatisk fredede eller kulturminner uten vern over bakken

Innenfor begge områdene er det heller ikke potensiale for videre arkeologiske undersøkelser under bakken.

Begge landskapene er heiområder, meget skrint, dominert av større bergskjær med myrområder mellom seg. Vegetasjonen er lyng og noen furutær.

Stølsheia i Kristiansand kommune hadde enkelte stablede stein, men disse var ikke i et system eller tydelig nettverk. Disse tolkes som stablestein fra turgående i moderen tid.

3 Videre saksgang

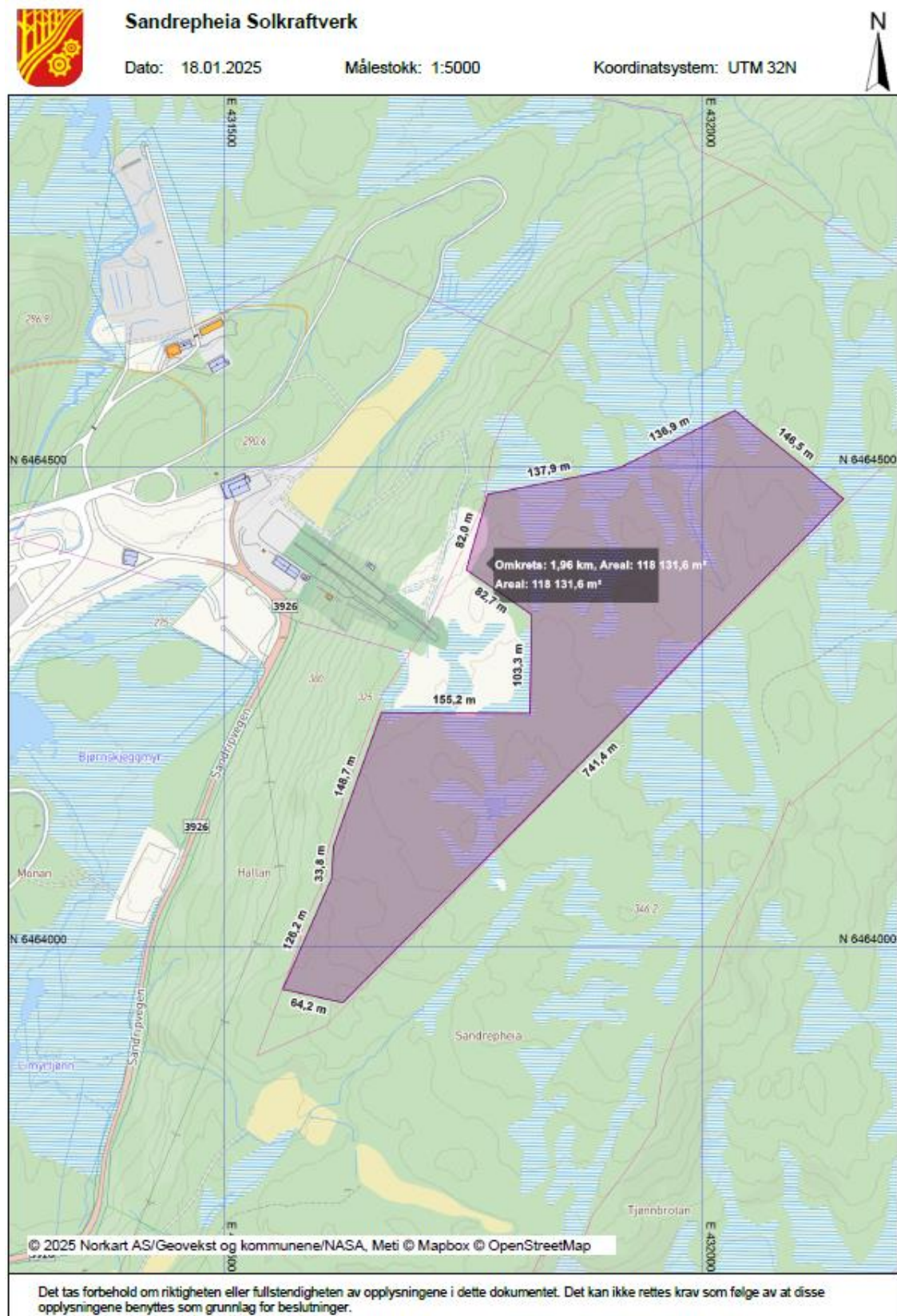
På befaringen ble det ikke observert automatisk fredede kulturminner over bakken og ingen områder som trenger videre undersøkes med spade eller gravemaskin. Potensialet for å finne automatisk fredete kulturminner innenfor tiltaksområdet vurderes derfor som lite, og det er ikke behov for å gjennomføre noen videre arkeologisk registrering. Undersøkelsesplikten jf. kulturminneloven §9 regnes med denne befaringen som oppfylt.

Kristiansand, 27.03.2025
Joakim Wintervoll

4 Vedlegg

4.1 Kart over planområdet fra tiltakshaver

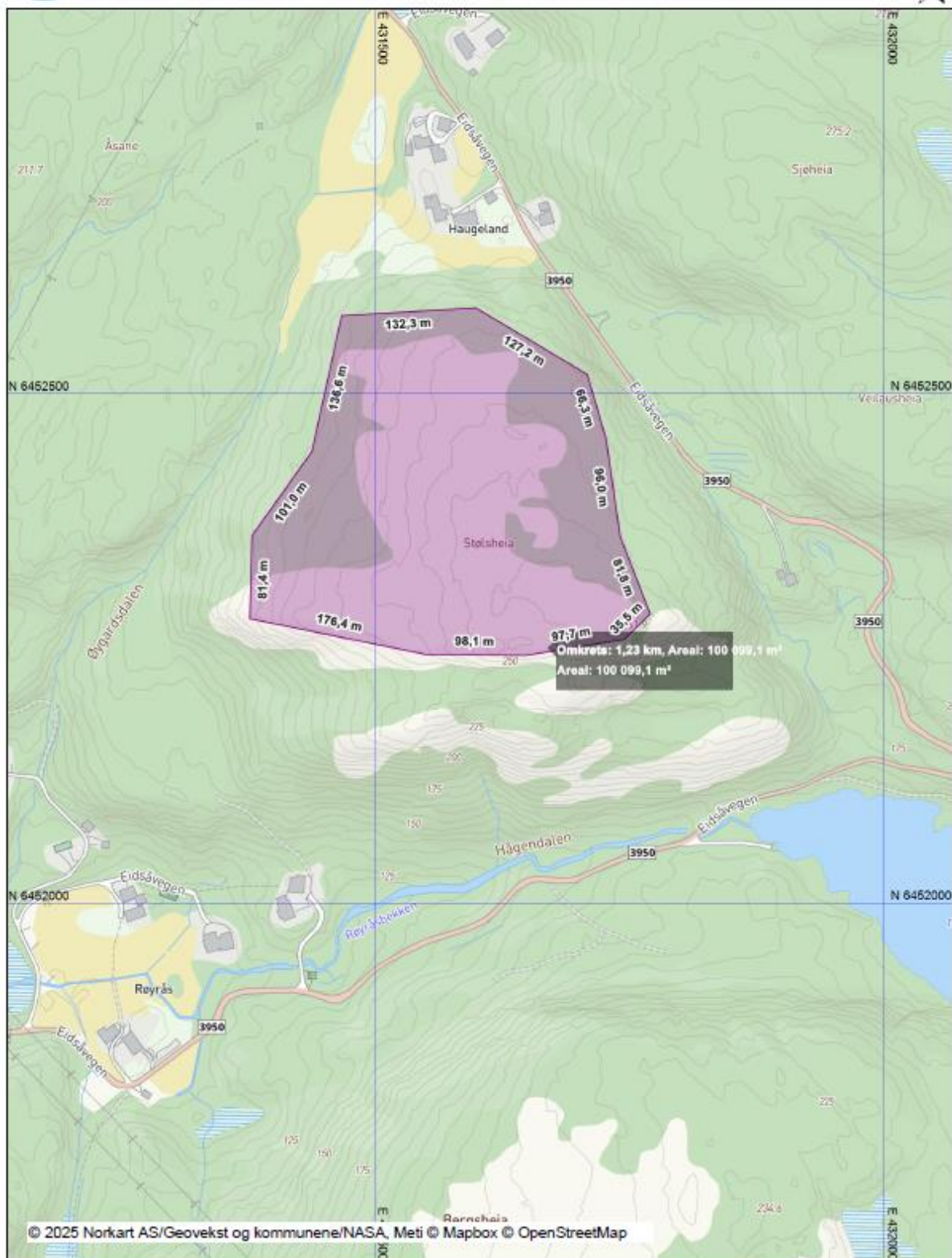

Stølsheia Solkraftverk

Dato: 18.01.2025

Målestokk: 1:5000

Koordinatsystem: UTM 32N

Det tas forbehold om riktigheten eller fullstendigheten av opplysningene i dette dokumentet. Det kan ikke rettes krav som følge av at disse opplysningene benyttes som grunnlag for beslutninger.

4.2 Arkeologiske tidsperioder

Hovedperioder	Underperioder		Datering før- og etter Kristi fødsel	Datering Before Present (BP = før år 1950)
Eldre steinalder (mesolitikum)	Tidligmesolitikum (TM)	Fosnafasen	9500 – 8250 f.Kr.	11450 – 10200 BP
	Mellommolitikum (MM)	Tørkopfasen	8250 – 6350 f.Kr.	10200 – 8300 BP
	Senmesolitikum (SM)	Nøstvetfasen	6350 – 4650 f.Kr.	8300 – 6600 BP
		Kjeøyfasen	4650 – 3800 f.Kr.	6600 – 5750 BP
Yngre steinalder (neolitikum)	Tidligneolitikum (TN)	Traktbegerfasen	3800 – 3300 f.Kr.	5750 – 5250 BP
	Mellomneolitikum (MN)	MNa Gropkeramiskfasen	3300 – 2700 f.Kr.	5250 – 4650 BP
		MNb Stridsøksfasen	2700 – 2350 f.Kr.	4650 – 4300 BP
	Senneolitikum (SN)	Nordisk dolktid	2350 – 1700 f.Kr.	4300 – 3650 BP
Bronsealder	Eldre bronsealder	Periode I-III	1700 – 1100 f.Kr.	3650 – 3050 BP
	Yngre bronsealder	Periode IV-VI	1100 – 500 f.Kr.	3050 – 2450 BP
Jernalder	Eldre jernalder	Førromersk jernalder	500 f.Kr. – Kr.F.	2450 – 1950 BP
		Eldre romertid	Kr.F. – 200 e.Kr.	1950 – 1750 BP
		Yngre romertid	200 – 410 e.Kr.	1750 – 1540 BP
		Folkevandringstid	410 – 570 e.Kr.	1540 – 1380 BP
	Yngre jernalder	Merovingertid	570 – 793 e.Kr.	1380 – 1157 BP
		Vikingtid	793 – 1066 e.Kr.	1157 – 884 BP
Middelalder	Tidlig middelalder		1066 – 1130 e.Kr.	884 – 820 BP
	Høymiddelalder		1130 – 1350 e.Kr.	820 – 600 BP
	Senmiddelalder		1350 – 1537 e.Kr.	600 – 413 BP
Nyere tid	Etterreformatorsk tid		1537 e.Kr. – nåtid	413 BP - 0

AGDER
fylkeskommune

Agder fylkeskommune

Postboks 788, Stoa
NO-4809 Arendal

Besøksadresse Kristiansand:
Tordenskjolds gate 25

Org.nr.: 921 707 134
Bank: 3207.28.74993

Besøksadresse Arendal:
Ragnvald Blakstads vei 1

www.agderfk.no

